

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Y-vastuualueen näkökohdat Hailuodon kiinteiden yhteyden tiesuunnitelmaan 20.3.2018. Koonnut Tuukka Pahtamaa.

Tiesuunnitelmaa esiteltiin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen maankäyttöryhmässä 1.3.2017. ELY ei anna kirjallisia lausuntoja vastuualueiden välillä: maankäyttöryhmässä sovittiin, että Y-vastuualueen kommentit tiesuunnitelmaan lähetetään sähköpostilla. Tiesuunnitelma on ollut kommentteilla Y-vastuualueen eri yksiköissä ja siitä saatu palaute on seuraavassa.

Selostukseen sisältyy taulukko, jossa tuodaan esiin yhteysviranomaisen lausunnon (9.8.2010, POPELY/1/07.04/2010) keskeiset näkökohdat arviointiselostuksesta ja miten nämä on otettu huomioon tiesuunnitelmassa. Taulukointi on havainnollinen. YVA-menettelyn jälkeen uusi laajempi jääeroosioselvitys valmistui 2013. Virtausmallinnus on uudistettu. Sedimenttinäytteitä on tutkittu ja tutkitaan lisää. Vuonna 2017 on laadittu luonto- ja ympäristöselvitys. Hankkeelle on laadittu tarkkailuohjelmat. Vaikutusten arviointi ja suunnittelu on edennyt: erityisesti luvanmyöntämiselle merkitykselliset jääeroosio ja heikentävien vaikutusten lieventäminen (kompensointi) Natura-alueille on ratkaistu riittävällä tavalla. Perustana on ollut ympäristöministeriön Natura-arvioinnista antama lausunto 24.2.2014 /YM1/577/2012). Hankkeen vesilupahakemus on vireillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.

Tiesuunnitelman selostuksessa on kuvattu luvussa 1.4 maankäyttö- ja kaavoitustilannetta, keskeiset suunnittelualueen ja lähiympäristön kaavat on kuvattu. Tarkentavia näkökohtia seuraavassa:

Maakuntakaavatilanteen osalta alueella ovat voimassa suunnitelman selostuksessa kuvattun Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavan lisäksi 23.11.2015 vahvistettu Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaava ja 7.12.2016 hyväksytty Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaava. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan liitto on laatimassa 3. vaihekaavaa. Työ on kaavaehdotusvaiheessa. Tiesuunnitelman selostukseen olisi hyvä tarkentaa maakuntakaavatilanne.

Yleiskaavoista on selostuksessa tuotu esille keskeisimmät yleiskaavat. Oulun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 18.4.2017 (§ 25) Uuden Oulun yleiskaavan, jonka on tarkoitus korvata Oulun alueella mm. Oulun seudun yleiskaava 2020:n. Samalla ajantasaisiksi arvioidut oikeusvaikutteiset osayleiskaavat päätettiin jättää voimaan hyväksymispäätöksestä tarkemmin ilmenevällä tavalla. Uuden Oulun yleiskaavan hyväksymispäätöksestä on valittu eikä se ole lainvoimainen. Oulun kaupunginhallitus on määrännyt yleiskaavan tulemaan voimaan niiltä osilta, joihin valitusten ei voida katsoa kohdistuvan kokouksessaan KH 20.6.2016 (§ 192).

Suunnittelualan lähimmät asemakaavat sijoittuvat Hailuodon puoleiselle rannalle. Suunnitelmaselostuksessa on tuotu esille Huikun etelärannan rantakaava ja Huikun etelärannan ranta-asemakaavan muutos. Liiteri- karttapalvelun mukaan suunnittelualuetta koskisi lausuntopyyntöaineistossa (suunnitelmaselostus sekä piirustukset 2.1T-1 ja 3T-1) esitetyn Huikun etelärannan ranta-asemakaavan muutoksen lisäksi osa aiemmin hyväksytyä Huikun etelärannan rantakaava-alueella, jossa tiealue on varattu LYT-alueeksi ja tiealueen pohjoispuolinen osa E-1 –aluevarausmerkinnällä (erityisalue). Kuvassa 2.1T-1 voisi esittää selvyyden vuoksi myös Huikun rantakaavan (v. 1982) rajauksen. Ennen maankäyttö- ja rakennuslakia laaditut rantakaavat ovat lain siirtymäsäännöksen (MRL 214 §) mukaan voimassa MRL:n mukaisena asemakaavana, johon sovelletaan ranta-asemakaavaa koskevia lain 10 luvun säännöksiä.

Kesän 2017 luontoselvitykset (Albus) ovat asiantuntevasti tehdyt ja niiden johtopäätökset hyvin perusteltuja.

Luontovaikutusten seuranta ja varautuminen lieventäviin toimenpiteisiin näyttäisi otetun hyvin huomioon. Epävarmuutta aiheuttaa se, että etukäteen ei voida täysin varmasti tietää tulevia tapahtumia ja mitkä varmasti ovat tarvittavia lieventäviä toimia. Näitä on nyt pyritty ennakoimaan, mutta mainitsemattomia toimia on voitava tarpeen mukaan tehdä ja viime kädessä on varauduttava myös kompensatiotoimiin. Tämä harkinta tulee tehdä luonnonsuojeluviranomaisen kanssa yhteistyössä.

Lajikohtaiset poikkeamislupiin (naurulokki, upossarpio) luonnonsuojeluviranomainen voi asettaa tarvittavia lupaehtoja lieventäviksi toimiksi.

Naurulokkien suojaseinän tarve on hyvä harkita luonnonsuojeluviranomaisen poikkeamispäätöksessä. Mikäli laji näyttäisi hylkäävän alueen, voi olla tarvetta varautua kompensoivaan toimeen (keinosaaari?). Todennäköisesti lokit siirtyvät jollekin luodolle, jos häiriintyvät.

Meriuposkuoriainen on merkittävä löytö (luontodirektiivin II, luonnonsuojelulain erityistä suojelua vaativa laji ja luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu): ei sijoitu suoraan hankealueelle, mutta vaikutusalueelle kyllä. Laji esiintyy täällä hieman erilaisissa ympäristöissä ja eri ravintokasvillakin kuin etelämpänä, joten on vaikea sanoa hankkeen vaikutuksista lopullisesti, kun lajin ekologisia vaatimuksia ei tunneta riittävästi. Ilmeisesti pienikin liettymi-

nen on varsin haitallista: lajin esiintymiä tulee siis seurata tarkasti ja tarvittaessa tehdä lieventäviä toimia. Hankkeen toteuttaminen tn. muokkaa rantojen laatua jossain määrin: kokonaisvaikutus elinympäristöihin voi olla kuitenkin plusmiinusnolla. Lajin dispersaali on kuitenkin ilmeisesti erittäin heikkoa, mikä lisää riskiä. (Teetämme tulevana kesänä omia lisäselvityksiä lajista, joten toivottavasti saamme lisää valaistusta asiaan).

Hankkeesta aiheutunee välillisiä vaikutuksia Hailuotoon ja sen Natura-alueille kasvavan rakentamis- ja virkistyskäyttöpaineen vuoksi. Tarvittaessa on ohjattava ihmisten liikkumista ja varauduttava haittojen lieventämiseen maankäyttöä suunniteltaessa.

Suunnitelmassa parissa kohtaa on ilmaus ”tien vasemmalla puolella”, mikä olisi hyvä ilmasta täsmällisemmin (esim. tien pohjois-/eteläpuolella)